

Kent Mobilyası üzerine Bir Çalışma: Yakın Doğu Üniversitesi Kampüsü

Ozan Karaca

Yakın Doğu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

<https://orcid.org/0000-0003-2008-1402>

karacaozan94@gmail.com

Mine Kuset Bolkaner

Yakın Doğu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

<https://orcid.org/0000-0003-0309-1414>

mine.kusetbolkaner@neu.edu.tr

Selda İnançoğlu

Yakın Doğu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

<https://orcid.org/0000-0003-2379-8716>

selda.inancoğlu@neu.edu.tr

Buket Asilsoy

Yakın Doğu Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

<https://orcid.org/0000-0002-2137-7670>

buket.asilsoy@gmail.com

Özet

Kent mobilyaları bir kentin kimliğini yansıtan ve kentsel mekanların yaşanabilirliğini artıran estetik ve konfor elemanları olarak tanımlanabilir. Kentsel yaşam kalitesini yükseltmek, rahat, güvenilir bir çevre yaratmak ve kullanıcı ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamak bağlamında kent mobilyaları, kentin önemli öğeleridir. Bu öğeler tasarlanırken, kentin sosyal yapısı, kültürel, ekonomik ve mimari özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Üniversite kampüslerinde de kent mobilyaları, gerek işlevsel, gerek mimari, gerekse estetik değerler bağlamında etkin rol oynamaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada Yakın Doğu Üniversitesi kampüsü ele alınmıştır. Mevcut kent mobilyaları sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Kampüs içerisinde sanatsal objelerin varlığı kampüsün mekansal kimliğine önemli bir fayda sağlamaktadır. Çöp kutuları başta olmak üzere diğer kent mobilyalarında iyileştirmeler yapılması ise kampüsün tüm kent için oldukça önemli olan mekansal etkisine destek olacaktır.

Anahtar Kelimeler: kent mobilyası, kent kimliği, kampüs, kuzey Kıbrıs

A Study on Urban Furniture: Near East University Campus

Abstract

Urban furniture can be defined as aesthetics and comfort elements that reflect the identity of a city and enable the urban space to become livable. Urban furniture is an important element of the city in order to improve the quality of urban life, to create a comfortable and reliable environment and to meet the needs of the users in the best way. For designing these elements, the social, economic, cultural and architectural structure of the city should be considered and evaluated. Urban furniture plays an active role also in university campuses in terms of functional, architectural and aesthetic values. In this context, the Near East University campus is discussed in this study. Existing street furniture has been classified and evaluated. The presence of artistic objects in the campus provides a significant benefit to the spatial identity of the campus. Improvements to other urban furniture, especially trash cans, will support the spatial effect of the campus, which is very important for the entire city.

Keywords: urban furniture, urban identity, campus, north Cyprus

Giriş

Kentler her geçen gün gerek alansal olarak gerekse etki bağlamında büyümektedir. Bu kentsel büyüme süreci özellikle Sanayi Devriminden beri dünya bütününde artmaktadır. Fakat kentler çoğunlukla sorunlarıyla birlikte büyümektedir. Bu hızlı kentleşme faaliyetleri neticesinde doğal kaynaklar ve, ekosistemler zarar görmüştür. Sadece doğal kaynaklar değil, aynı zamanda kentsel çevrelerde yaşayan toplulukların sosyal yapısı da ciddi anlamda olumsuz bir süreç yaşamıştır (Asilsoy, 2011).

Diğer bir ifadeyle günümüzde kentlerin insanlar için önemi tüm dünyada her geçen gün artmaktadır. Özellikle Sanayi Devrimi sonrasında kentlerin büyümesi ivme kazanmıştır (Beyaz & Asilsoy, 2019; Marquez-Ballesteros ve diğ., 2019). Fakat bu hızlı büyüme çoğunlukla bütüncül olmayıp, kentleşmeye dair birçok çevresel ve sosyal sorunu da beraberinde getirmiştir (Kamruzzaman, Deilami, & Yigitcanlar, 2018). Söz konusu hızlı ve plansız kentleşme süreci neticesinde, ormansızlaşma, çevre kirliliği, doğal kaynakların tükenmesi, habitat alanlarının kaybı, bitki ve hayvan türlerin yok olması gibi tehlikeli konularla yüz yüze kalınmıştır (Asilsoy ve diğ., 2017). Dolayısıyla 1970'li yıllara gelindiğinde kentsel tasarım, kent ekolojisi, kent kimliği, kentsel yaşam kalitesi, kültürel miras alanları, kamusal açık ve yeşil alanlar gibi başlıklar, sürdürülebilir kentleşme kavramının önemli unsurları olarak, özellikle gelişmiş ülkeler başta olmak üzere, dünya genelinde kabul görmeye başlamıştır. Diğer bir ifadeyle mevcut sorunların çözümü adına, kentsel çevrelerin sürdürülebilir olması, mevcut kentsel gelişim politikaları kapsamında, dünya çapında kilit bir konu haline gelmiştir (Arbolino, Simone, Carlucci, Yigitcanlar & Ioppolo, 2018; Asilsoy, 2012; Asilsoy & Oktay, 2018).

Bu çerçevede bu çalışmada öncelikle kent kimliği ve kent mobilyası kavramları konusunda literatür taraması yapılmıştır. Ardından materyal ve yöntem açıklanmıştır. Daha sonra bulgular değerlendirilmiştir. Son olarak sonuç ve öneriler paylaşılmıştır.

Literatür Taraması

Kent Kimliği

Kentler oluşmaya başladıkları ilk günden itibaren sürekli bir değişim içinde olan mekânlardır. Kentlerin içinde buldukları sosyal yapı, dönemin ekonomisi ve gelenekleri bu değişim sürecinde önemli bir yere sahiptir. Hemen her dönemde sosyal ve ekonomik açıdan farklılıkları içinde barındıran kentler, aynı zamanda insanlar arasındaki ilişkileri şekillendiren mekânlardır.

Kentler yalnızca insanların barınma ihtiyaçlarını karşılayan yapılardan oluşmazlar. Toplu yaşam sonucu, birçok ortak gereksinim oluşur. Gelişmişlik derecesi, kültür yapısı veya yönetsel yatırımların etkisiyle kentler içinde bu ihtiyaçları karşılayan, nitesel ve nicesel düzeyleri zaman içinde ve mekan içinde farklılıklar gösteren, birçok yapılaşmış alan veya mekân doğar. Bu bağlamda kentlerin yerleşim dokusunu oluşturan yapılanmış ve yapılanmamış alanlar ‘kentsel mekânı’ oluşturur (Salama & Azzali, 2015; Faragallah, 2018). Bu kentsel mekanlar, insan yaşamıyla ilgili barınma, çalışma, eğlenme, dinlenme ve ulaşım gibi işlevlerin gerçekleştirildiği mekânların bütünüdür (Bulut ve diğ., 2008).

Bayrakçı (1989)’ya göre ise kent; içinde barındırdığı farklı varlıkların alanlarında bulunan ve işler durumda olan, birbiriyle ilişki içinde olan sistemlerin bütünüdür. Bu sistemler birliği kişilerin yaşam tarzı, toplum yapısı, kamusal, özel veya yarı özel mekânlar ile kentin doğası ve kentin tüm öğeleri olabilmektedir. Bütün bu özellikler ise kent açısından birer kimlik göstergesidir. Bu anlamda kent kimliği, geçmişten geleceğe uzanan bütün fiziksel ve kültür öğelerinin bir belirtisidir. Oktay (2002)’a göre ise kent kimliği, iyi bir çevre için temel hedeflerden biridir. İnsanlar, çevrenin bir kısmının, bireysel ve toplu olarak, kendilerine ait olduğunu ve o çevreye dair sorumlulukları olduğunu hissetmelidir. Kentsel düzeyde çevre, insanları kendilerini ifade etmeye ve katılmaya teşvik edecek şekilde olmalıdır.

Kent kimliğini tanımlayanlar ise genellikle kentlerin kendi iç dinamikleriyle birlikte tıpkı bir insan gibi bir kimliklerinin olduğunu belirtirler. Kent tasarımcısı Çöl (1998) kent kimliğini, ‘Kent imajını etkileyen, her kentte farklı ölçek ve yorumlarla kendine özgü nitelikler taşıyan, fiziksel, kültürel, sosyo-ekonomik, tarihsel ve biçimsel öğelerle biçimlenen, kentte yaşayanların ve onların yaşam biçimleriyle oluşan, sürekli bir gelişim içinde olan sürdürülebilir kent kavramını yaşatan, geçmişten geleceğe uzanan büyük bir sürecin ortaya koyduğu anlam yüklü bir bütünlük’ olarak tanımlamaktadır. Bundan dolayı, fiziksel çevrenin kurucu öğelerinden biri olan kent mobilyaları da kent kimliği içerisinde önemli bir yer tutarak belirleyici unsurların başında karşımıza çıkmaktadır. Bu durumun ortaya çıkması kent mobilyalarının fiziki konumları ile kentte yaşayan insanların algıladığı, bütün kentsel ilişkilerin olduğu mekanlarda bulunmalarından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle tutarlı bir kent kimliğinin oluşmasında kent mobilyalarının önemli bir yeri vardır (Bayramoğlu ve Özdemir, 2011).

Kent kimliğinin, tarihsel süreç içerisinde kentlerin her dönemini yansıttığı söylenebilir. Kent kimliği oluşumu; geçmişte oluşturulan öğeler, geçmişte oluşturulan öğelerin yeniden yorumlanması ve yeni öğelerin birleşiminden oluşan, bugünü de içine alan ve geçmişten geleceğe uzanan bir süreç olarak ifade edilebilir (Gül, 2013). Kent kimliği kente ait olan, o kenti diğerlerinden farklı kılarak o kente değer katan, o kente özgü unsurların oluşturduğu bir bütündür (Biral, 2007).

Kent kimliğinin oluşmasında etkili olan elemanlar, doğal, beşerî ve insan eliyle yapılmış çevreden kaynaklanan elemanlar olarak değerlendirilebilir (Önem ve Kılınçaslan, 2005). Anıtsal yapılar, coğrafi özellikler, tarihsel birikimler, doğal oluşumlar o kentin kimliğini oluşturan en önemli etkenlerdir fakat sadece bu özelliklerle kent kimliğini tanımlamak yetersiz kalabilir. Kentin kimliğini oluşturan ve bizlerin tüm duyularımızla algıladığımız kokular, sesler, renkler ve hissettirdiği duygular hafızalarımızdaki kent kimliğine katkıda bulunur (Karaaslan, 2010).

Kent Mobilyası

Kent mobilyaları, bir kente ait tüm açık alanlarda, kullanıcılarının belirsiz olduğu, birçok açık alan işlevine yönelik, çoğunlukla sabit hizmet ekipmanı ve yapıları olarak adlandırılmaktadır. Kent mobilyaları, kent kavramı ile birlikte, belirli bir süreç sonucu, kullanıcıların gelişen ve artan ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik öğelerden oluşmaktadır (Bingöl, 2017).

Kentsel tasarımda, özellikle görsel bir uyum içinde olan öğelerin düzenleri göz alıcı ve akılda kalıcı görüntüler oluştururlar. Bir kent imgesini tamamlayan öğeler olarak kentsel mobilyalar, ister işlevsel ister estetik değerleri açısından olsun, bir bütün olarak kentsel tasarım içinde aktif bir rol oynamaktadır. Kent mobilyalarını bir mekanın mimari özellikleri ile bütünleştirmek ve tasarlamak, onu kullanan insanların kabul edebilmesi açısından önemlidir. Ahenkli ve uyumlu bir şekilde tasarlanıp bir araya getirildiğinde oturma birimleri, çöp tenekeleri, tabelalar, aydınlatma üniteleri ve benzeri mobilyalar kent alanı üzerinde olumlu bir görsel etki oluştururlar. Bir şehri yansıtan veya tamamlayan iyi tasarlanmış kent mobilyaları, zaman içinde kentin sembolü olabilir (Ghorab ve Caymaz, 2015).

Yaşadığımız çevrelerde, sokak, yol, cadde ve meydanlar ile rekreasyon amaçlı genel ya da özel kullanım alanlarında yer alan konforun ve çevre kalitesinin bir sembolü durumundaki oturma, barınma, korunma, kuşatma, ulaşım, danışma, aydınlatma, iletişim, betimleme, oyun ve spor gibi temel aktiviteleri destekleyip güçlendiren ve toplumsal yaşamı kolaylaştıran, toplumun beğenisini kazanan peyzaj elemanları 'kentsel donatı' olarak adlandırılmaktadır (Bayramoğlu ve Özdemir, 2011). Kent mobilyaları, ülke ve şehirlerin kültürel özelliklerine bağlı olarak çeşitlenen donatı elemanlarıdır. Bu elemanlar, kent kimliği ve toplum hayatını kolaylaştırmak açısından çok önemli bir role sahiptir (Aksu, 2012).

Yıldızcı (2001) kent mobilyalarını, *oturma birimleri* (banklar, sandalyeler, grup oturma elemanları), *aydınlatma elemanları* (yol aydınlatıcıları, alan aydınlatıcıları), *işaret ve bilgi levhaları* (yönlendiriciler, yer belirleyiciler, bilgi iletişim panoları), *sınırlandırıcılar* (sınırlayıcılar, caydırıcılar, yaya bariyerleri, trafik bariyerleri), *su ögesi* (süs havuzları, çeşmeler), *üst örtü öğeleri* (duraklar, gölgelikler, pergolalar), *satış birimleri* (kiosklar, sergi pavyonları, büfeler), *sanatsal objeler* (heykeller), *zemin kaplamaları* (taş, ahşap, beton, asfalt, tuğla vb.), *oyun alanı elemanları* ve *diğer öğeler* (çiçeklikler, çöp kutuları, meydan saatleri, bitkisel öğeler, bisiklet park yerleri vb.).

Bayramoğlu ve Özdemir (2011) ise Donatı elemanı olarak tanımladıkları kent mobilyalarını, *sınırlayıcılar*, *oturma elemanları*, *çöp kutuları*, *işaret ve levhalar*, *heykeller*, *su öğeleri*, *örtü öğeleri* ve *aydınlatma elemanları* olarak sınıflandırmaktadırlar (Tablo 1).

Tablo 1. Donatı elemanları ve tasarım kriterleri (Bayramoğlu ve Özdemir, 2011)

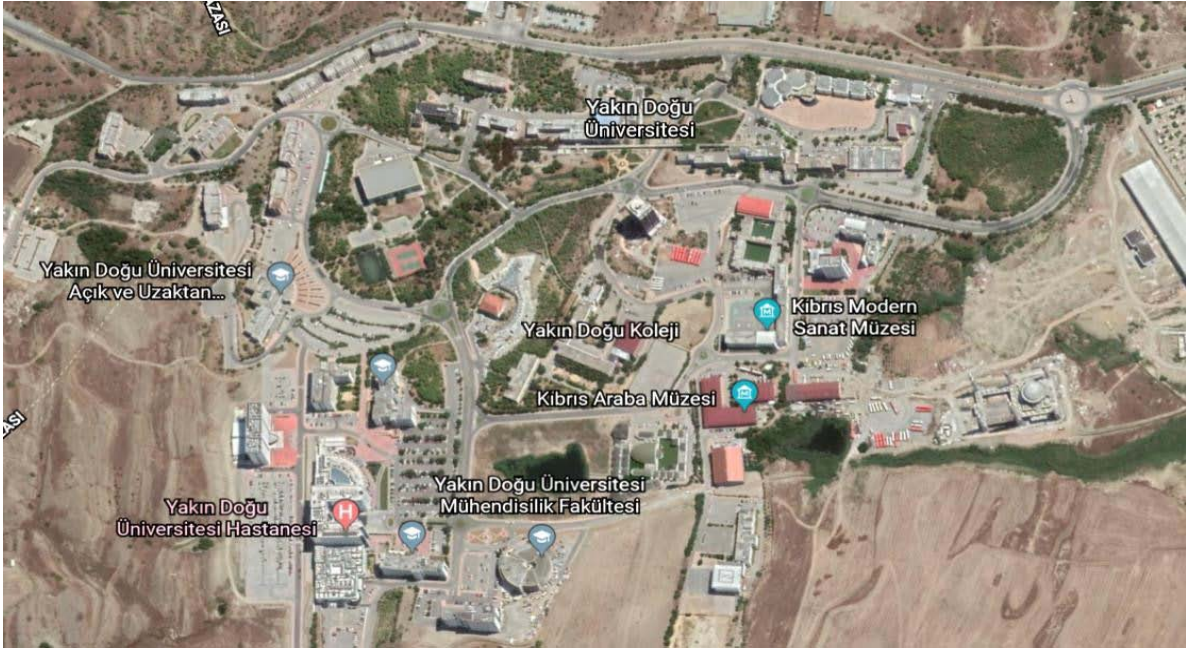
Donatı elemanları	Tasarım kriterleri
Sınırlayıcılar	-Kuşatma elemanları olarak duvarlar, paravanlar, demir ahşap parmaklıklar veya yeşil çitler olarak kullanılır. -Kuşatmanın kalitesi ve derecesi çevreye uygun olarak yapılmalıdır. -Tasarımda estetik ve fonksiyon prensiplerinin yanı sıra, psikolojik etkilerin de göz önünde tutulması gerekir(Yücel, 2006).
Oturma elemanları	-Boyutları, malzemesi ve tasarımı kullanıcıların fiziksel konforunu direkt etkiler, -Oturma elemanlarının uzunluğu kişi başına 60cm olmalı. -Oturma elemanları yol akışına engel olmamalı, yoldan 60cm içeride konumlanmalıdır (Yücel, 2006).
Çöp kutuları	-Çöp kutuları en çok ihtiyaç duyulan noktalara yerleştirilmelidir. -Çöp kutuları için en iyi yerler banklar ve telefon kabinleri gibi kent mobilyalarının yakınlıklarına ve önemli yapıların girişleri gibi insanları yoğun olarak kullandıkları alanlardır (Şişman ve ark., 2004).
İşaret ve levhalar	-İşaretler iyi derecede görülebilir olmalıdır. -Üzerinde gereksiz ve fazla bilgilerden kaçınılmalıdır. -Kullanılan bütün işaretler kolay ulaşılabilir ve uzun ömürlü olmalıdır (En az 7-10 yıl) (Yücel, 2006).
Heykeller	-Heykeller çoğu zaman kompozisyon tamamlayan elemanlar olarak görev almalıdır. -Zaman zaman mekân içerisinde simgesel ve kent kimliğini etkileyici anlamlar taşır (Öztürk, 2005)
Su öğeleri	-Meydanlar ve parklarda; şelaleler, su duvarları, su kanalları, durgun havuzlar, su tünelleri ve çeşmeler gibi su çeşitli şekillerde kullanılmalıdır (Yücel, 2006).
Örtü öğeleri	-Gölge sağlama, yağmurdan korunma, dinlenme, pasif rekreasyon ve mekana 3. boyut sağlama gibi fonksiyonları olmalıdır (Yücel, 2006).
Aydınlatma elemanları	-Aydınlatma elemanları alının içinde yer aldığı kent karakteriyle estetik açıdan uyum, verimlilik ve konfor koşulları göz önüne alınarak tasarlanmalıdır -Aydınlatma elemanları uzun yıllar çeşitli hava koşullarına dayanıklı olarak seçilmelidir. -Sağlamlık ve renk gibi fiziksel, mimari ve peyzajla uyum gibi görsel özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır (Bulut ve ark., 2008)

Materyal ve Yöntem

Araştırmada yöntem olarak gözleme dayalı veri toplama ve sonrasında analize bağlı sınıflandırma kullanılmıştır. Çalışma alanında kullanılan kent mobilyaları kendi aralarında sınıflandırılmış ve mevcut durumları puanlanarak ortaya konmuştur. Kent mobilyalarının yoğunluğu, yerleşim yerleri, görsel nitelikleri, malzemesi ile estetik ve işlevsel özellikleri dikkate alınarak bir analiz yapıp tablo oluşturulmuştur.

Çalışma Alanı

Çalışma alanı KKTC Lefkoşa kentinde yer alan Yakın Doğu Üniversitesi kampüs alanıdır (Şekil 1). Lefkoşa- Girne anayolunun doğusunda, Lefkoşa- Boğazköy arterinin batısında, Lefkoşa merkezinin kuzeyinde bulunmaktadır. Yakın Doğu Üniversitesi gerek akademisyenler, gerek sağlık kadrosu, gerekse çalışanlar ve öğrencilerle birlikte göz ardı edilmeyecek bir nüfusa sahiptir. Ayrıca, Yakın Doğu Üniversite Hastanesi'nin yanısıra, büyük konferans salonları bulunmasından dolayı, zaman zaman farklı kalabalık etkinliklere ve toplantılara ev sahipliği yapmaktadır. Dolayısıyla günlük olarak ortalama en az 5000 kullanıcının etkileşim içinde olduğu kentsel bir alanı oluşturduğu ifade edilebilir.

Şekil 1: Çalışma alanı (Google Earth)

Yöntem

Yakın Doğu Üniversitesi açık ve yeşil alanlarındaki mevcut kent mobilyaları gözlem yapılarak veri toplanarak sınıflandırılmıştır ve buna bağlı olarak analiz amacıyla bir tablo oluşturulmuştur (Bkz. Tablo 3). Sınıflandırma, *çöp kutuları*, *aydınlatma elemanları*, *oturma birimleri*, *sınırlayıcılar*, *üst örtü öğeleri*, *sanatsal objeler*, *diğer öğeler* (çiçeklikler, çöp kutuları, meydan saatleri, bitkisel öğeler, bisiklet park yerleri vb) ile *zemin kaplamaları* olarak yapılmıştır. Her bir sınıflandırma için miktar, malzeme, ergonomi ve estetik açıdan ele alınarak 1 ile 4 arasında puanlama yapılmıştır. *1:kötü*, *2:orta*, *3:iyi* ve *4:çok iyi* olarak derecelendirilmiştir. Yapılan puanlamanın açıklaması aşağıdaki tabloda açıklanmıştır (Bkz. Tablo 2).

Tablo 2: Kent mobilyalarının değerlendirme kriterleri

Puan	Açıklama
1	Kullanılan malzeme kaliteli değil Ürün ergonomik değil Mobilyanın kampüs içerisinde miktarı yeterli değil Ürün estetik değil Ürünün mekana etkisi yetersizdir
2	Ürünün malzemesi yeterince kaliteli değil Ürün yeterince ergonomik değil Mobilyanın kampüs içerisindeki miktarı yeterli değil Ürün yeterince estetik değil
3	Ürünün malzemesi yeterince kalitelidir Ürün yeterince ergonomiktir Mobilyanın kampüs içerisinde miktarı yeterlidir Ürün yeterince estetikdir
4	Ürünün malzemesi oldukça kalitelidir Ürün oldukça ergonomiktir Mobilyanın kampüs içerisinde miktarı oldukça yeterlidir Ürün oldukça estetikdir Ürünün mekana etkisi oldukça yeterlidir.

Bulgular

Kampüs içerisinde, Ağustos 2020’de farklı günlerde toplam bir hafta içerisinde, yukarıda açıklanan yöntemle yapılan çalışmaya ait bulgular aşağıdaki tabloda yer almaktadır (Tablo 3).

Tablo 3: Yakın Doğu Üniversitesindeki kent mobilyalarının değerlendirmesi

Yakın Doğu Üniversitesi Mevcut Kent Mobilyaları			Puan
Çöp kutuları			1
Aydınlatmalar			3

Oturma elemanları			3
Sınırlayıcılar			3
Üst örtü öğeleri			2
Diğer Elemanlar			3
Sanatsal Objeler			4

			
Zemin kaplamaları	 		3

Yakın Doğu Üniversitesi tüm Kıbrıs'a hizmet veren hastanesi, konferans salonları, müzeleri ve hizmete hazırlanmakta olan modern sanat müzesi ile bir kampüs olarak gerek başkent Lefkoşa ile gerekse tüm kuzey Kıbrıs'la, kent kimliğine katkı bağlamında, yoğun bir etkileşime sahiptir. Kampüs içerisindeki açık ve yeşil alanların varlığının nicel ve nitel olarak desteklenmesi bu yoğun etkileşime olumlu yönde fayda sağlayacaktır. Mekansal olarak kampüsün kimliğinin iyileştirilmesi bu mevcut kentsel açık yeşil alanların, kent mobilyalarını da kapsayacak şekilde, yeniden ele alınmasıyla mümkün olabilir. Böylesi bir iyileştirme sadece kampüsün değil aslında tüm kentin faydasına olacaktır. Bu maksatla özellikle çöp kovaları tamamen yenilenebilir. Sanatsal objelerin ise son zamanlarda artırılmış olması oldukça önemli bir katkı yapmaktadır. Diğer bir ifadeyle heykeller vb. sanat objelerinin kampüsün açık ve yeşil alanlarına mekansal olarak sağladığı etki ortadadır. Diğer unsurların (üst örtü öğeleri, oturma birimleri vb.) da nicelik olarak artırılmaları ve nitelik olarak iyileştirilmeleri bu mevcut katkıyı pekiştirecektir.

Sonuç ve Değerlendirme

Bir kentin kimliğini oluşturan öğelerin belirlenebilmesi için doğru bir şekilde algılanması ve tanımlanması gerekir. Doğal çevre, toplumsal yapı, sosyo-kültürel yapı ve yapılaşmış çevrenin karşılıklı ilişkileri sonucu oluşan kent kimliği belirlenirken, bir bütün olarak ele alınması ve değerlendirilmesi gerekmektedir (Önem ve Kılınçarslan, 2005).

Kent mobilyaları ise bulunduğu kenti simgeler ve bazen o kent hakkında bilgi verir. Ayrıca bu donatı elemanları işlevsel olarak kullanımlarının yanı sıra toplumun yaşam biçimine bağlı olarak zaman içinde bir anlam ve değer kazanır. Bundan dolayı bu donatı elemanları kent kimliğine de katkı sağlar. Örneğin aşağıdaki görselde bir kampüsün (Sydney Teknoloji Üniversitesi-UTS) açık alanlarının kent mobilyalarıyla birlikte nasıl etkin kullanılabileceği anlatılmaktadır (Şekil 2).

Şekil 2: UTS kampüsünden bir görünüm (<https://www.uts.edu.au/>)

Özetle kampüsler de yarı kamusal alanlar olarak kentin önemli parçalarındandır. Kampüslerdeki açık ve yeşil alanların planlama ve tasarımı kimliğe sahip mekanlar oluşturabilmek adına oldukça önemlidir. Dolayısıyla bu alanların ele alınmasında kent mobilyalarının varlığı, olmazsa olmaz bir kavramdır. Aslında kent mobilyalarının kullanımı kentsel açık ve yeşil alanların etkinliğini artıracak bir araçtır. Diğer bir ifadeyle, kullanıcılar için hem estetik hem de işlevsel olarak çekim merkezi olabilecek çağdaş, ergonomik ve görsel açıdan doğru seçilmiş donatı elemanları, kent insanının yaşadığı çevreye olan aidiyet duygusunu da artıracaktır.

Kaynaklar

- Aksu, Ö. V. (2012). Kent Mobilyaları Tasarımında Özgün Yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 2(6) , 373-386.
- Arbolino, R., Carlucci, F., Simone, L., Yigitcanlar, T., & Ioppolo, G. (2018). The policy diffusion of environmental performance in the European countries. *Ecological Indicators*, 89, 130–138.
- Asilsoy, B., A survey study on environmental consciousness in Famagusta, Asia Pacific International Conference on Environment Behaviour Studies (AicE-BSc 2011), 7-9 December 2011, Famagusta, North Cyprus.
- Asilsoy, B., Laleci S., Yıldırım S., Uzunoğlu K., Fuller Ö. (2017). Environmental Awareness and Knowledge among Architecture Students in North Cyprus, *International Journal of Educational Sciences*, 19 (2-3), pp. 136-143.
- Asilsoy B., & Oktay D. (2018). Exploring environmental behaviour as the major determinant of ecological citizenship, *Sustainable Cities and Society*, Volume 39C, 765-771.
- Bayrakçı, O. (1989). Kent Mobilyaları Tasarımında Kimlik Sorunu ve Kent Kimliği İçindeki Yeri Yayını. *Kamu Mekanları Tasarımı ve Kent Mobilyaları Sempozyumu* , (s. 75-77).
- Bayramoğlu, E., & Özdemir, B. (2011). Trabzon Kent Kimliği, Uzun Sokak Kentsel Donatı Elemanlarının Kent Kimliği Açısından Değerlendirilmesi. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*(12 (2)), 182-191.
- Beyaz, C., & Asilsoy, B. (2019). Knowledge of green buildings and environmental worldview among interior design students. *International Journal of Advanced And Applied Sciences*, 6(1), 29-36.
- Bingöl, B. (2017). Kent Mobilyalarının Kentsel Mekanlarda Kent Kimliği ile İlişkilendirilmesi: Isparta Kaymak Kapı Meydanı Örneği. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 193-202.
- Biol, G., (2007). Bir Kentin Kimliği ve Kervansaray Oteli Üzerine Bir Değerlendirme, *Arkitekt Dergisi*, Kasım-Aralık 2007, 514, 46-54.
- Bulut, Y., Atabeyoğlu, Ö., & Yeşil, P. (2008). Erzurum Kent Merkezi Donatı Elemanlarının Ergonomik Özelliklerinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. *Tarım Bilimleri Dergisi*(14(2)), 131-138.
- Çöl Ş., (1998). 1 2019 tarihinde Kent ve Mimarlık: <http://www.solencol.com/b10.htm> adresinden alındı
- Faragallah, R. N. (2018). The impact of productive open spaces on urban sustainability: The case of El Mansheya Square–Alexandria. *Alexandria engineering journal*, 57(4), 3969-3976.
- Ghorab, P., & Yücel Caymaz, G. (2015). Evaluation of Street Furniture According to Basic Design Principles. *International Journal of Electronics, Mechanical and Mechatronics Engineering*(4(3)), 757-772.
- Gül, Ş., (2013). Kent İmajının Markalaşmaya Etkisi: Kahramanmaraş Örneği, T.C. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Karaman.
- Güner, E., (2015). Kent Kimliği İlişkisi Bağlamında Kent Mobilyaları Sultanahmet Meydanı Örneği, Mimarlık Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi.

- Kamruzzaman M., Deilami K., Yigitcanlar T. (2018). Investigating the urban heat island effect of transit-oriented development in Brisbane *Journal of Transport Geography*, 66, pp. 116-124.
- Karaaslan, Ç., (2010). Tarihi Kentlerde Kimliksizleşme Sorunu ve Bir Çözüm Yolu Olarak Kentsel Canlandırma Projeleri, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Marquez-Ballesteros M-J., Mora-López L., Lloret-Gallego P., Sumper A., Sidrach-de-Cardona M. (2019). Measuring urban energy sustainability and its application to two Spanish cities: Malaga and Barcelona, *Sustainable Cities and Society*, Vol 45, pp. 335-347.
- Oktay, D. (2002). The quest for urban identity in the changing context of the city: Northern Cyprus. *Cities*, 19(4), 261-271.
- Önem, A., & Kılınçarslan, İ. (2005). Haliç Bölgesinde Çevre Algılama ve Kentsel Kimlik. *İTÜ Dergisi/A, Mimarlık, Planlama ve Tasarım*(4(1)), 115-225.
- Önem, A. B., Kılınçarslan, İ., (2005). Haliç Bölgesinde Çevre Algılama ve Kentsel Kimlik, *İTÜ Dergisi/a, Mimarlık Planlama ve Tasarım*, 4(1), 115-125, İstanbul.
- Öztürk Kurtaslan B., 2005. Açık Alanlarda Heykel-Çevre İlişkisi ve Tasarımı. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*,18(1), 193-222.
- Sağlık, E., Kelkit, A., (2014). Kentsel Donatı Elemanlarının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi: Çanakkale Kent Merkezi Örneği, 1. Uluslararası Kentsel Planlama-Mimarlık-Tasarım Kongresi, Kocaeli, Türkiye, 8-11 Mayıs 2014, ss.10231035
- Salama, A., & Azzali, S. (2015). Examining attributes of urban open spaces in Doha. *Proceedings of the ICE-Urban Design and Planning*, 168(2), 75-87.
- Şişman E. E., Yetim L. 2004. Tekirdağ Kentinde Donatı Elemanlarının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi. *Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 5(1), 43-51.
- Yıldızcı, A. C. (2001). Kent Mobilyaları Kavramı ve İstanbul'daki Kent Mobilyalarının İrdelenmesi. I. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, İstanbul, 29-34.
- Yücel, G.F., 2006. Ege Mimarlık Dergisi, Kamusal Açık Mekanlarda Donatı Elemanlarının Kullanımı Yayını, (4) 59.